

VÝROČNÍ ZPRÁVA

o výsledcích výchovy a vzdělávání

v

Základní škole

HEŘMANŮV MĚSTEC

okres Chrudim

ŠKOLNÍ ROK 2008 / 2009

V Ý R O Č N Í Z P R Á V A Š K O L Y

Název školy : **Základní škola, Heřmanův Městec, okres Chrudim**
náměstí Míru 1, 538 03, tel. 469 695 101, 469 630 089,
e-mail zaklskol@mesto-hm.cz, [www. zshermanuvmestec.cz](http://www.zshermanuvmestec.cz)
Školní rok : 2008/ 2009

A Charakteristika školy

Velká maloměstská škola s širokým spádovým obvodem. Sídlí ve více budovách různého stáří.

Statut školy: Škola s právní subjektivitou – příspěvková organizace. Zřizovatelem školy je město Heřmanův Městec.

B Výchovně vzdělávací program

Základní škola

V letošním školním roce v 3.-5. ročníku 1. stupně a v 8.-9. ročníku 2. stupně pracovali žáci podle vzdělávacího programu Základní školy.

Týdenní minimální dotace byla posílena na naší škole 1 hodinou výtvarné výchovy ve 4. a 5. ročníku, na druhém stupni 1 hodinou přírodopisu, zeměpisu, pracovních činností a fyziky, 2 hodinami dějepisu, 3 hodinami matematiky a českého jazyka. Dělená výuka probíhala u hodin cizího jazyka a pracovních činností (na 2. stupni).

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání ZŠ Heřmanův Městec (ŠVP)

V letošním školním roce v 1. a 2. ročníku 1. stupně a v 6. a 7. ročníku 2. stupně žáci pracovali podle vzdělávacího programu ŠVP.

Žáci v 6. ročníku vybrali z nabídky volitelných předmětů ekologickou výchovu, pohybové hry, základy lidového řemesla a úvod do anglické konverzace.

Žáci 7. ročníku vybrali z nabídky volitelných předmětů informatiku, ekologická praktika, vedení domácnosti a konverzaci v anglickém jazyce. V osmém ročníku pokračovali v předmětech informatika, sportovní hry, konverzace v anglickém jazyce a uměleckořemeslná výroba. V 9. ročníku pokračovali v předmětech sportovní hry, informatika, seminář a praktika z biologie a konverzace v anglickém jazyce.

Žáci obou stupňů pracovali v nepovinných předmětech sborový zpěv a náboženství a v kroužcích: Dopravní, zdravotnický, hra na flétnu, přírodovědný, paličkování, šikovných rukou, redakční, poznávání rostlin a živočichů a sportovně herní.

C Zaměstnanci

přepočtený počet:	58,451
skutečný počet:	61

Pedagogičtí pracovníci

přepočtený počet:	41,951
učitelé:	38,136
vychovatelé:	3,815
skutečný počet:	43 (38 žen, 5 mužů)

Na plný úvazek pracovalo 38 učitelů. Na částečný úvazek pracoval 1 učitel. 6 učitelek bylo na rodičovské dovolené. 21 hodin (0,95 úvazku) týdně bylo odučeno jako přesčasových. 3 vychovatelky pracovaly na plný úvazek, 1 vychovatelka pracovala na částečný úvazek.

Nepedagogičtí pracovníci

přepočtený počet:	16,5
skutečný počet:	18

Ve školní jídelně přibýly 2 pracovnice Eva Patová a Petra Kašparová. Na plný úvazek pracovali ekonomka, vedoucí školní jídelny, 6 kuchařek, 2 školníci, 6 uklízeček. Na částečný úvazek pracovaly mzdová účetní a účetní. Do starobního důchodu odešla uklízečka Marie Blažková a nahradila ji Jana Blažková.

ředitel školy: Mgr. Stanislav Mráz

statutární zástupce a zástupce pro 1. stupeň: PaedDr. Jarmila Šmídová

zástupce ředitele pro 2. stupeň: Mgr. Iva Dvořáková

Nově začaly na škole působit učitelky 1. stupně Jaroslava Kachlíková a Jitka Kunešová.

Během prvního pololetí nastoupily na zbytek školního roku za kolegyně na mateřské dovolené Anna Zahradková a Alena Tauscherová. Do školní družiny nově nastoupila Vladimíra Hůlková.

Pracovní poměr ukončila odchodem do starobního důchodu vychovatelka Jaroslava Krásná. Pracovní poměr přerušily z rodinných důvodů učitelky Irena Kadaňková a Zuzana Kovačičová. Za zemřelou učitelku Jaroslavu Kalinovou zastoupil Josef Kuneš. Učitelky Michaela Kolářová, Lenka Picková, Jitka Ryšánková, Vladimíra Tichá a Heda Pivoňková zůstávají na rodičovské dovolené. Lenka Hašlová se vrátila během roku z rodičovské dovolené.

Pedagogičtí pracovníci se průběžně zúčastňovali vzdělávacích programů pořádaných pedagogickými centry (viz přílohy).

D Žáci

počet žáků:	711	počet tříd	28
1. stupeň:	397	počet tříd	16
2. stupeň:	314	počet tříd	12
do 1. ročníku nastoupili:	95		
k zápisu do 1. roč.: leden 2009	96	počet odkladů	5
Povinnou šk. docházku ukončilo:	89		
Na víceleté gymnázium přešlo:	1		
průměrný počet žáků ve třídě:	25,39		
průměrný počet žáků na 1 učitele:	18,64		
dojíždějící žáci:	376(52,8%)	ze 40 obcí	
školní družina:	120 dětí	– 4 oddělení	

Prospěch a chování žáků

prospělo:	703
z toho prospělo s vyznamenáním:	369 z toho na 1. stupni 286
neprospělo:	8 z toho 5 na 1. stupni (1žák přestupuje na ZŠ praktickou, 1žák opakuje,6 žáků koná v srpnu opravnou zkoušku,)
žáci s poruchami učení (dyslexie aj.):	25 – žáci s individuálním vzdělávacím plánem (IVP) 78 – žáci s poruchou bez IVP
2. stupeň z chování:	15 z toho na 1. stupni 4
3. stupeň z chování:	1

Vycházející žáci (viz příloha)

E V letošním školním roce proběhla ve dnech 9. - 13.února 2009 inspekce Českou školní inspekcí. Předmětem inspekce bylo získání a analýza informací o vzdělávání žáků ve vzdělávacím oboru Cizí jazyk; zjištění a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného školou a zjištění a hodnocení souladu školního vzdělávacího programu (ŠVP) s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem. Zjištěné nedostatky byly odstraněny.

Ve dnech 19.11.2008 a 9.2. 2009 kontrolovala Krajská hygienická stanice Pardubického kraje dodržování povinností o ochraně veřejného zdraví. Zjištěné nedostatky byly odstraněny. Osvětlení tabulí v kmenových třídách bylo posíleno novými osvětlovacími tělesy tak, aby vyhovovalo hygienickým normám.

Dne 12.11..2008 provedl Krajský úřad Pardubického kraje kontrolu hospodaření s finančními prostředky poskytnutými škole v rámci rozvojového programu MŠMT. Kontrolní skupina neshledala žádná pochybení.

Dne 23.6.2009 provedl zřizovatel Město Heřmanův Městec kontrolu hospodaření. Nebyly shledány závady.

F Činnost školy

V tomto školním roce se zvýšil počet žáků školy o 20 žáků. Do 1. ročníku letos nastoupilo 95 dětí, což je ve srovnání s loňským rokem nárůst o 30 žáků. Přibyla 1 první třída a celkový počet tříd se zvýšil o 1 na 28. V lednu se k zápisu do 1. ročníku dostavilo 96 dětí. Ve srovnání s minulými lety výrazně poklesne počet žáků s odkladem školní docházky (loni 16 dětí, letos 5 dětí).

Škola vyučovala podle výchovně vzdělávacího programu **Základní škola** ve 3.-5. ročníku a v 8. -9. ročníku a podle výchovně vzdělávacího programu **Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání ZŠ Heřmanův Městec (ŠVP)** v 1., 2. a 6.a 7. ročníku. Oproti základu byl navýšen školou týdenní počet hodin na 1. stupni výtvarné výchově a na 2. stupni matematice, českému jazyku, dějepisu, fyzice, zeměpisu a přírodopisu. V 7. ročníku měli poprvé žáci 4 hodiny volitelného předmětu (dosud 2 hodiny). Toto opatření jistě přispělo k lepší motivaci žáků pro školní práci. Pedagogové úspěšně zvládli realizaci ŠVP v 2. a 7. ročníku, což potvrdilo zjištění školní inspekce. Vzdělávací program Základní škola je postupně utlumován. Podle ŠVP se bude v příštím školním roce vyučovat v 1., 2., 3., 6., 7. a 8. ročníku. ŠVP se průběžně sleduje a každoročně vyhodnocuje. Změny se zapracovávají. Koordinátorem ŠVP se stal pedagog, který se zapojil do víceletého odborného studia. Žáci 3. ročníku si mohli vybrat z nabídky anglického nebo německého jazyka. Zájem o angličtinu přetrvává, ale stále se daří v každém ročníku otevírat skupinu německého jazyka. V 7. ročníku zatím žáci nevyužívají možnosti volby druhého cizího jazyka.

K dělené výuce škola přistoupila v hodinách výuky cizích jazyků, při pracovních činnostech na 2. stupni a u volitelných předmětů.

Průměrný počet žáků ve třídách 25,39 žáka na jednu třídu vzrostl ve srovnání s loňským rokem o 0,72 žáka na třídu. Vzrostl i průměrný počet žáků na 1 učitele na hodnotu 18,64. Jedná se o zvýšení o 1,77 žáka ve srovnání s loňským rokem. Třídy byly naplňovány do počtu 30 žáků. Škola tedy nemusela jako v uplynulých letech žádat o udělení výjimky z počtu u zřizovatele. Některé třídy tehdy počtem žáků hranici 30 žáků na třídu překračovaly.

Učitelský sbor je stabilizovaný. Za 6 učitelek 1. stupně na rodičovské dovolené se podařilo nalézt odpovídající náhradu. Mezi učiteli panují korektní vztahy. Na 1. stupni je v každém ročníku ustaven tzv. ročníkový učitel, který koordinuje činnost v rámci ročníku a ročník zastupuje při řešení organizačních záležitostí. Učitelé 2. stupně se seskupují do metodických sekcí podle aprobací a zde si vyměňují poznatky a určují směřování a náplň jednotlivých vyučovacích předmětů. Pedagogové se ve všech třídách snažili podle možností výuku žákům zpestřovat, nové učivo zprostředkovávat přístupnou formou, připravovali projektové vyučování, zapojovali žáky aktivně do činností, vytvářeli dostatečný prostor pro zvládnutí a procvičení učiva, individuálně se věnovali integrovaným a oslabeným žákům mimo vyučování, připravovali talentované žáky na soutěže a vycházející žáky k přijímacím zkouškám, vedli zájmové kroužky, vyráběli učební pomůcky a zdobili třídy, odborné pracovny a ostatní společné školní prostory.

Pro vycházející žáky letos nebyly MŠMT organizovány výstupní srovnávací testy. Škola ve spolupráci se SRPDŠ umožnila žákům 8. ročníku podstoupit účast ve srovnávacích testech z českého jazyka, matematiky a studijních předpokladů. Dosažené výsledky a doporučení by žákům měly pomoci v orientaci a výběru budoucího povolání. Volbě povolání byla věnována zvýšená pozornost ve výuce. Žáci 9. ročníku navštívili zařízení a provozy podniků v regionu a burzu středních škol v Pardubicích a Chrudimi.

Rodiče vycházejících žáků se sešli se zástupci středních škol na besedě organizované školou. Třídní učitelé vypracovali na vycházející žáky charakteristiky. Letos měli vycházející žáci poprvé možnost podávat přihlášky na 3 školy. Většina žáků tuto možnost využila.

Ve výchovné oblasti byl vedle zásad mravní výchovy kladen důraz na zdravý životní styl, na protidrogovou prevenci, boj proti projevům rasismu, šikany, podporu ochrany přírody a životního prostředí, podporu kulturního chování na veřejnosti a vzájemnou ohleduplnost, ochranu člověka za mimořádných situací. Proběhly besedy s Policií ČR, městskou policií, hasiči, besedy o sexualitě, nebezpečí drog, šikaně, rasismu, extrémistických skupinách, xenofobii, sektách a kultech, o životě a zvycích jiných národů a kultur.

Dlouhodobá spolupráce pokračovala se sdružením ARCHA. V jejím rámci na 2. stupni proběhly besedy o škodlivosti kouření, mezilidských vztazích a bylo provedeno sociometrické měření. Žáci zhlédli v rámci projektu organizovaného nadací „Člověk v tísní“ filmové dokumenty „Jeden svět 09“ o aktuálních problémech lidstva. Problematiku globálního oteplování a devastaci životního prostředí žákům přiblížil snímek „Home“. Celý 2. stupeň se zúčastnil projektu „Síla lidskosti“, kde se seznámil s příběhem židovských dětí zachráněných Nicolasem Wintonem.

V letošním roce pokračovala úzká spolupráce s Městskou policií v Pardubicích, která zajišťuje pořádek v Heřmanově Městci. Žáci 8. a 9. ročníku besedovali o prevenci před návykovými látkami a získávali právní povědomí. Všichni žáci 4. ročníku se aktivně zapojili do dopravně preventivní soutěže, kterou policisté připravili ve spolupráci s DDM na dopravním hřišti. Tradicí se staly besedy žáků 3. ročníku o nebezpečí požáru s pracovníky Hasičského záchranného sboru v Pardubicích. Ty proběhly v rámci celoškolského protipožárního dne s ukázkami protipožární techniky a činnosti v Bažantnici. Policie ČR na 1. stupni seznamovala žáky s bezpečným chováním prostřednictvím programu „Ajax“. Žáci 2. stupně v Chrudimi navštívili „Preventivní vlak“, kde byly seznámení s bezpečností v železniční dopravě. Zmíněné aktivity se uskutečnily v souladu se školním minimálním preventivním programem, který byl průběžně vyhodnocován.

Škola se řídí vlastním programem v oblasti environmentální výchovy a v jeho rámci probíhají desítky aktivit, které v žácích rozvíjejí úctu k přírodě, její ochraně a upevňují u nich odpovědnost k péči o životní prostředí, pořádek a čistotu. Jako příklad možno uvést projekty M.R.K.E.V., Pardoubek, dále třídění odpadu ve škole do určených nádob, péči o květiny, pěstitelské práce, celoškolská soutěž mezi třídami ve sběru hliníkových víček, patronát nad exotickými zvířaty v útulku v Kostelci, projekty v rámci výuky přírodopisu a přírodovědy. Škola úspěšně realizovala projekt „Keltského stromového kalendáře“ a projekt „Čistění lesních studánek v okolí Heřmanova Městce“. Po ročním přerušení práce způsobeném stavbou školní jídelny se obnovily práce na školním pozemku. Do pěstitelských prací se zapojili všichni žáci.

Školní časopisy „Termití sběrna“ a „Magazín roku“ vycházejí čtvrtletně. Do Magazínu roku přispívají žáci prvního stupně. Časopis Termití sběrna je dílem žáků 2. stupně. Jeho tvůrci jsou členy redakčního kroužku a příspěvky nevznikají nahodile, ale podle předem sestaveného redakčního plánu. Součástí tvoří i stálé rubriky a časopis má i po výtvarné stránce vysokou kvalitu. Zkušenosti z literární práce ve škole zhodnotili někteří žáci úspěšným zapojením do literární soutěže „Zlatý brk Chrudimska“. V celonárodní soutěži „Za tuhle knihu Vám patří dík“ se Alžběta Půlpánová z 9.B

umístila mezi nejlepšími deseti a převzala v Praze ocenění. Oblasti četby a rozvíjení zájmu o literaturu byla věnována zvýšená pozornost u žáků 1. stupně. Žáci si vedli čtenářské deníky, zúčastňovali se besed v městské knihovně, ve 3. a 4. ročníku se zapojili do mezitřídní aktivity „Společné čtení“ v rámci ročníku. Žáci 2. A představili své literární práce v rámci projektu na veřejné přehlídce v městské knihovně.

Slavnostní vyřazení žáků 9. ročníku proběhlo za účasti představitelů Heřmanova Městce v reprezentativních prostorách synagogy.

Pedagogové zajišťovali pro žáky školu v přírodě, lyžařské výcviky v 7. ročníku, plavecký výcvik v 2. a 3. ročníku, školní výlety, exkurze, cvičení a pobyty v přírodě, vlastivědné a přírodovědné vycházky, projektová vyučování, účast na koncertech, divadelních a filmových představeních, kulturních vystoupeních, besedách, sportovních a výtvarných soutěžích.

Žáci školy, vedeni svými učiteli, se zúčastnili celé řady olympiád, sportovních, výtvarných, pěveckých, recitačních a dalších soutěží a přehlídek v rámci místních, okresních a oblastních kol. Školní rok byl již tradičně vydařený. Žáci získali řadu výrazných ocenění a byli úspěšní v porovnání se svými vrstevníky z jiných škol. Na oblastní přehlídce školních pěveckých sborů v březnu v Hradci Králové získal školní pěvecký sbor Písnička zlaté pásmo. Stříbrné pásmo si přivezl z mezinárodní přehlídky sborového zpěvu „Svátky písní“ z Olomouce.

Výrazných úspěchů dosáhli žáci školy v jazykových olympiádách. V olympiádě německého jazyka v krajském kole obsadil 2. místo Dominik Basár z 9.C. V okresním kole v mladší kategorii zvítězila Anna Pirohovičová ze 7.A a 2. místo patřilo Davidu Hábltovi ze 7.A. Ve starší kategorii obsadil Dominik Basár z 9.C 3. místo. V okresním kole olympiády anglického jazyka ve starší kategorii zvítězil Vojtěch Kotora z 9.B a 3. místo obsadila Michaela Vaňousová. V krajském kole obsadil Vojtěch Kotora 7. místo a Michaela Vaňousová 10. místo. V dějepisné olympiádě vybojoval v krajském kole 3. místo a v okresním kole 2. místo Josef Jodas. V soutěži „Hledáme nejlepšího mladého chemika“ mezi 1300 soutěžícími získala Kateřina Saláková z 9.B 4. místo a Filip Finrašek z 9.B 10. místo.

Škola připravila veřejnou školní akademii, školní ples, vystoupení školních pěveckých sborů - vánoční koncerty, vystoupení v synagoze, chrámu svatého Bartoloměje a v domovech důchodců.

Škola organizovala celoškolní aktivity jako jarní a podzimní sportovní dny, pochodové cvičení s brannými prvky, Den Země, hasičský den, bezpečnostně dopravní akci. Žáci 9. ročníku navštívili Poslaneckou sněmovnu Parlamentu ČR.

Na činnost školy úspěšně navazovala školní družina. Část žáků byla zapojena do ozdravného programu „Veselá píšťalka“, v jehož rámci probíhala výuka hry na zobcovou flétnu, pobyt v solné jeskyni a saunování. Jedno oddělení školní družiny získalo pro svou činnost nové prostory v místě bývalé školní jídelny. Družina připravila nabídku kroužků, které mohou navštěvovat i nedružinové děti. Žáci dvou oddělení školní družiny prožili zajímavý a dobrodružný večer v rámci akce „Noc s Andersenem“. Zájem ze strany rodičů o školní družinu trvale převyšuje její kapacitu.

Škola rozvíjela a prohlubovala spolupráci se školními a výchovnými zařízeními ve městě, se základní uměleckou školou, základní školou praktickou, domem dětí a mládeže, mateřskými školami, malotřídní školou v Morašicích a jazykovou školou. Umožnila studentům středních pedagogických a odborných škol i pedagogických fakult vykonání pedagogické praxe.

Na přelomu roku proběhly volby do školské rady. Obměněná rada zahájila činnost a úzce spolupracovala se školou. Součinnost mezi radou a školou je velmi dobrá. Rada schválila mimo jiné doplnění a změny v ŠVP.

Škola se zapojila do následujících projektů, jejichž prostřednictvím bude v případě schválení čerpat prostředky z evropských fondů a grantů:

„Tvorba systému standardizovaného evaluačního nástroje pro volbu povolání žáků základních škol Pardubického a Královéhradeckého kraje“.

„Zvyšování motivace žáků základních škol ke vzdělávání v technických oborech“.

„Učíme se interaktivně – zavádění a rozvoj interaktivních a multimediálních metod výuky v prostředí základních škol Pardubického kraje“.

„e-Vzdělávání v přírodních vědách na středních a základních školách“.

Úspěšně se rozvíjela spolupráce mezi školou a rodičovskou veřejností reprezentovanou SRPDŠ. Společně byl organizován společenský ples, diskotéka. Rodiče 1. stupně navštívili výuku v rámci Dne otevřených dveří. Byl vydán školní zpravodaj u příležitosti nového školního roku. SRPDŠ se finančně podílelo na příspěvcích na dopravu žáků na sportovní soutěže a pěvecké přehlídky, nákup knih pro reprezentanty školy aj.

Škola úzce spolupracovala se zřizovatelem - Městem Heřmanův Městec. Rozvíjela kontakty s Krajským úřadem v Pardubicích, Městským úřadem v Chrudimi, pedagogicko- psychologickými poradnami, úřadem práce, církvemi, sportovními kluby, Junákem, lékaři, policií ČR a městskou policií, městskou knihovnou, osvětovou besedou, domovy důchodců, hasiči, archivem, hřebčínem, firmou Holcim, podnikateli aj.

V letošním školním roce byl zahájen provoz v nové školní jídelně, která svou kapacitou pokryje zájem všech strážníků. Mezi žáky došlo k zvýšenému zájmu o stravování ve školní jídelně. Příprava jídel, výdej, stolování i objednávání odpovídají vysokému standartu. Běžným se stal výběr ze dvou jídel.

Po dobu 6 měsíců v zimním období probíhaly stavební úpravy, které zajistily bezbariérový přístup do hlavní budovy. Byl vybudován výtah, nájezd u hlavního vchodu a instalována zdviž do spojovacího krčku. Investiční náklady ve výši 5 milionů Kč uvolnil zřizovatel Město Heřmanův Městec. Výstavba sice omezovala běžnou činnost a chod výuky, ale výsledek vše vynahrazuje. Výtah výrazně ulehčí každodenní provoz. Celý projekt bezbariérovosti, podobně jako nová školní jídelna, zvýší kvalitu technického zázemí, které škola potřebuje k své činnosti.

Letos byl umožněn lepší přístup k internetu v počítačové učebně 1. stupně. 3 třídy byly vybaveny novými posuvnými lavicemi. Dále probíhala rekonstrukce osvětlení. Školní jídelna a část přístavby byly zabezpečeny alarmem.

Během prázdnin se ve škole malovalo a prováděly se nátěry dveří a školních tabulí, lakování podlah, revize aj.

G Perspektivy školy, hlavní úkoly a problémy

- nutnost rekonstrukce sociálního zařízení
- souběžné vedení výuky podle dvou vzdělávacích programů
- vysoký počet žáků ve třídách
- nedostatek samostatných místností pro školní družinu
- problematika dojíždějících žáků (autobusové spoje, organizace výuky)
- bezpečnost na silnici v prostoru náměstí
- masivní nárůst administrativy
- finanční náročnost oprav hlavní budovy, poškození krovu, oprava podlah
- stísněné prostory šaten v hlavní budově

V Heřmanově Městci 28. srpna 2009

Mgr. Stanislav M r á z
ředitel školy

Přílohy:

Informační zpravodaj

Podrobné zprávy o činnosti 1., 2. stupně a družiny

Zpráva o hospodaření za rok 2008

Na vědomí:

Městský úřad Heřmanův Městec

Školská rada

Sdružení rodičů a přátel dětí při ZŠ v Heřmanově Městci

Rodičovská veřejnost